تەرحی سازماندەیی ڕابەری حیزب

"منصور حکمت"

پەسەندکراوی پلینۆمی (14) هەمی کۆمیتەی ناوەندیی (سێپتامبەری 2001

پێشەکی: ئامانجی ئەم تەرحە, خستنەڕووی شێوەیەکی خوازراو, بۆ سازماندەیی درێژماوەی ڕابەریی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکارییە, کە جووت بێتەوە لەگەڵ موشەخەساتی تایبەتی حیزبمان. تاقیکردنەوەی ئەم دواییە نیشانی دا, تەرحی پەسەندکراوی پلینۆمی پێشوو, کە لەوێدا دەسەڵاتەکانی کۆمیتەی ناوەندی بەسەر مەکتەبی سیاسی و لیدەری حیزبدا دابەش بووە, دەتوانێت لەکاتی لە ئارادابوونی پێویستییە دیاریکراوەکانی, بۆ هێنانەکایەوەی ڕابەرییەکی کاریگەر و بەهێز, تەرحێکی گونجاو بێت. لەهەمانکاتدا لە کاتی لە ئارادانەبوونی ئەو پێویستییانە, حیزب بەرەو شکست ئەبات. بۆنمونە, گردەوەبوون و کۆبوونەوەی یەك لەدوای یەك و زووبەزووی مەکتەبی سیاسی, وە لە ئارادابوونی سیستەمێکی ئیداریی ناوخۆیی پشتبەستوو بەو مەرجە, سەرەنجامی ئەرکی ئەم ئۆرگانەیە, بە ناونیشانی دەزگایەکی سەرەوەی حیزب, کە سیاسەت دائەڕێژێ و لێی دەپرسێتەوە. بە نەبوونی ئەم گردەوەبوون و دەخاڵەتگەرییەی مەکتەبی سیاسی, لایەنێکی بنەڕەتی تەرحی پەسەندکراوی پلینۆمی پێشوو, ناێتە جێبەجێکردن. لەلایەکی ترەوە, هەڵبژاردنی کەسێك بە ناونیشانی لیدەر, تا ئەوکاتە بە شێوازێکی کارساز دەژمێردرێ کە: یەکەم, کاندیدگەلێکی کاڤ و ئامادە بۆ گێڕانی ئەم ڕۆڵە لە ئارادابێت, دووەم, لە هەمانکاتدا, کەسێك وەیان چەند کەسێك لە کاندیدەکانی ئەم پۆستە, لە ئۆتۆریتەیەکی سیاسی و مەعنەوی جێکەتوو, کە یەکگرتوویی کۆمیتەی ناوەندی و تەواوی حیزب لە ژێر ڕابەرایەتی خۆی ڕابگرێ, بەهرەمەند بێت. ئەگەر بەم جۆرە نەبێت, ئەوا دانانی لیدەر, ئەشێ, بە یەکێك لە گەورەترین کێشەکانی سازمانکاری ڕابەری, بگۆڕێت. هەڵبژاردنی لیدەرێك بۆ حیزبێکی ئاسایی و جێکەوتە لە کۆمەڵگایەکی ڕۆژئاواییدا, حیزبێکی بەهرەمەند لە نەریتی بەهێزی کاری حیزبی, بە فراکسیۆن و باڵگەلی شکڵگرتووەوە, شێوازێکی گونجاوە. بەڵام لە حیزبێکی شۆڕشگێڕی دژەڕێڕەودا, ئەرکێکی بنەڕەتی لیدەر پێکهێنان و پاراستنی یەکێتییەکی بەرفراوانی حیزبییە. ئەوەی کە لەهەر دەورەیەك و لە هەر هەلومەرجێکدا, کەسێك وەیان کەسانێك بەم تایبەتمەندی و ئۆتۆریتەیەوە حزوریان هەبێت و ئامادەی ئەم لێپرسراوێتییە بن, ناتوانرێت مسۆگەر بکرێت.

سەرەنجام, ئەم تەرحەی بەردەست, لەسەر چاوپیاخشاندنەوە بە دوو خاڵ لە شێوازی سازمانکاری ئێستا, بنیاتنراوە.

1. لە جێگای فەردی لیدەر, کۆڕێك (مجمع), دەستەگەلێك, جەمعێکی ڕابەری جێگیر, پێشنیار ئەکرێت. ئێستا کەسێك لەسەرەوەی ئەم جەمعە قەراری گرتووە, بەڵام دەسەڵاتەکانی تا ئاستی سکرتێری ئەم جەمعەیە و لە ماف ڤیتۆی تایبەتی بەهرەمەند نییە.

2. دابەشبوونی دەسەڵاتەکانی کۆمیتەی ناوەندی بەسەر لیدەر و مەکتەبی سیاسیدا, هەڵئەوەشێتەوە. تەواوی دەسەڵاتەکانی ڕابەری حیزب لە ماوەی نێوان دوو پلینۆمدا, بۆ مەکتەبی سیاسی ئەگوێزرێتەوە. ڕابەریی جێگیر (کە لەم تەرحەدا, ناوی نراوە هەیئەتی دائیمی مەکتەبی سیاسی), بەشێکە لە خودی مەکتەبی سیاسی, کە لەلایەن مەکتەبی

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

سیاسییەوە، بۆ ڕابەرایەتی سیاسی و ڕێنوێنیکردنی عەمەلی و سازماندەیی حیزب هەڵئەبژێردرێت.

ئەم تەرحە بەڕووکەش، لە هێڵەگشتییەکانیدا، گەڕانەوەیە بۆ شێوە کۆنەکەی سازماندەیی ڕابەری حیزب (مەکتەبی سیاسی بە ناونیشانی ڕابەری حیزب، لە ماوەی نێوان دوو پلینۆمدا). بەڵام ئەبێ، جەخت لەسەر چەند جیاوازییەکی عەمەلی و شێوەکاریی کەلەم تەرحەدایە، لەگەڵ شێوە کۆنەکەیدا بکرێت:

1. لە ئارادابوونی ڕابەرییەکی جەمعی جێگیر و گردوکۆ لە جوگرافیایەکدا، کە بە شێوەیەکی هەمیشەیی لە سەرەوەی حیزب حزوری هەیە، کۆڵەکەی بناغەیی ئەم تەرحەیە. هەتا ئێستا حیزب، لە ئاوەها گردوکۆیەکی ڕابەری بەهرەمەند نەبووە.
2. ئەم جەمعە بە تەنها ڕابەرایەتیکردنی جێبەجێکردن و ئیدارەکردنی حیزبی لە ئەستۆدا نییە، بەڵکوو ڕابەرایەتیکردنی، بە مانا فراوانەکەی، لە ئەستۆدایە. نەخشەدانەری گشت سیاسەتەکان، تاکتیکەکان، نەخشەکانی کار، کەمپینەکان و شتی تر، شیکردنەوەی ئەوانە لە ناوە و لە دەرەوەی حیزب، داکۆکیکردن لێیان، پیادەکردنیان، سازدان و ئامادەکرنی هێز، لە نێو حیزب و چین و کۆمەڵگادا، بۆبەجێگەیاندنی ئەوانە، بناغەی هەڵسوڕانی ئەم جەمعەیە. نوسین و قسەکردن لەسەر لایەنی جۆربەجۆر، لە مەسەلەی تیۆرییەوە هەتا ئەگاتە مەسەلەی سازماندەیی، بەشێکی بنچینەیی و لە دابڕاننەهاتووی کاری ئەم جەمعە و ئەندامەکانییەتی. گۆڕینی ئەم هەیئەتانە بە ئۆرگانی جێبەجێکردن و بەڕێوەبردنی ڕووت و بەس، بەمانای تەواوی وشە، یانی مەحرومکردنی حیزب لە ڕابەری.

3. بناغەی بەکارهێنانی چاودێریکردنێکی سەربەخۆ لەسەر ڕابەری نیشتەجێی حیزب لەم تەرحەدا، لەلایەن کۆمیتەی ناوەندییەوە (چاودێریکردنێك، کە لە تەرحی پلینۆمی پێشوودا، لەلایەن مەکتەبی سیاسییەوە لەسەر لیدەر بەکارئەهێنرا)، بە هەڵبژاردنی سکرتێرێك بۆ کۆمیتە مەرکەزی، کە ئەندامی ڕابەری جێگیری حیزب نییە و سەربەخۆ، ڕاپۆرتی خۆی ئەداتە پلینۆم، زامن ئەکرێت.

سەرەنجام، هەر تەرحێك، تەنها بە ئەندازەی ئیرادە و توانایی جێبەجێکەرانی کاریگەر و بەکەڵك ئەبێت. یەك پرانسیپی بناغەیی هەر تەرحێك بۆ سازماندەیی ڕابەری حیزب، لە ئارادابوونی کەسانێکە کە ئامادەبن بە پلەی یەك ڕابەری سیاسیی و حیزبیی بەمانای دروست و تەواوی وشەکە، دەرکەوتبن. لێرەدا دیسانەوە، ئامادەیی کۆمیتەی ناوەندیی، مەکتەبی سیاسی و بەتایبەت، هەیئەتی دائیمی مەکتەبی سیاسی، بۆ بەئەنجامگەیاندنی کاروبارێك کە لە ئەستۆی دەگرن، مەرجی سەرکەوتوویی ئەم تەرحەیە.

بینای ڕابەری حیزب و ئۆرگانەکانی:

1. کۆنگرەی حیزب، کۆمیتەی ناوەندیی هەڵئەبژێرێت.
2. کۆمیتەی ناوەندیی، ئۆرگانێکی پلینۆمییە. لەماوەی نێوان دوو پلینۆمدا، مەکتەبی سیاسی هەڵبژێراوی پلینۆم، ڕابەریی حیزبی لە ئەستۆدایە.
3. مەکتەبی سیاسی بۆ مسۆگەرکردنی ڕابەریی هەمیشەیی و نیشتەجێی حیزب، لە نێوان خۆیاندا "هەیئەتی دائیمی مەکتەبی سیاسی" و "سەرۆکی مەکتەبی سیاسی" هەڵئەبژێرن.

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

4. هەیئەتی دائیمی مەکتەبی سیاسی, ڕابەریی جێگیری سیاسی و ڕێکخراوەیی حیزبە. سەرۆکی مەکتەبی سیاسی, لەسەرەوەی هەیئەتی دائیمی, قەراری گرتووە و کۆبوونەوەکانی هەیئەتی دائیمی بە سەرۆکایەتی سەرۆکی مەکتەبی سیاسی ئەنجام ئەدرێت. بڕیارەکانی هەیئەت, بە زۆرایەتی ڕێژەیی دەنگەکان بەئەنجام ئەگەیەنرێت.

5. دەسەڵاتەکانی سەرۆکی مەکتەبی سیاسی لە هەیئەتی دائیمیدا, هاوشێوەی سکرتێری ئۆرگانێکە. سەرۆکی مەکتەبی سیاسی لە پرۆسەی بڕیارداندا, هەروەکوو ئەندامانی تری هەیئەتی دائیمی, خاوەنی یەك دەنگە.

6. هەیئەتی دائیمی مەکتەبی سیاسی, جەمعێکی گردوکۆ و جێگیر لە تاکە وڵاتێکدایە.

7. تەرح و سازماندەیی بەڕێوەبەرایەتی جێبەجێکردنی حیزب (پێکهێنانی هەیئەتی سکرتێرەکان, کۆمیتەی جێبەجێکردن, مەکتەبی ناوەندی و ئۆرگانی تر), لە دەسەڵاتەکانی هەیئەتی دائیمییە.

8. پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندیی بەهەمان شێوە, کەسێك بە ناونیشانی سکرتێری کۆمیتەی ناوەندیی, هەڵئەبژێرێت. سکرتێری کۆمیتەی ناوەندیی نابێت, ئەندامی مەکتەبی سیاسی بێت. سکرتێری کۆمیتەی ناوەندیی, مەرجەعێکی تەنفیزی نییە, هەروەها مەرجەعێك نییە بۆ داڕشتنی سیاسەت و بۆ ڕابەریکردن. ئەرکی سەرەکی سکرتێری کۆمیتەی ناوەندیی کە لەلایەن کۆمیتەی ناوەندیەوە پێی ئەسپێردرێ, چاودێریکردنێکی سەربەخۆیە, لەسەر هەڵسوڕانی مەکتەبی سیاسی و ڕابەری حیزب, وە ئامادەکردنی ڕاپۆرتێکی جیاکارە لەوبارەوە, بۆ

پلینۆم. بانگەوازکردن و سازماندەیی پلینۆمەکانی کۆمیتەی ناوەندیی, لەلایەن سکرتێری کۆمیتەی ناوەندییەوە ئەنجام ئەدرێت.

9. پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندیی بەلای زۆرەوە, شەش مانگ جارێك و کۆبوونەوەی مەکتەبی سیاسی, دوو مانگ جارێك, ئەبەسترێت.

10. سەنگوپێوانەکانی جێبەجێکردن و وردەکارییەکانی تری ئەم تەرحە, لەلایەن مەکتەبی سیاسییەوە, دائەڕێژرێ و بڕیاری لەسەر ئەدرێت.

* * *

لە "انترناسیونال هفتگی",
بڵاوکراوەی ((حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری ئێران)),
ژمارە 70
16 شهریور 1380
7 سپتامبر 2001
سردبیر: فاتح بهرامی
بڵاوکراوەتەوە

*

(سالار ڕەشید)
لە فارسییەوە کردوویەتی بە کوردی
23. 09. 2004

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com